

Rautavaaran kirjaston kaukolainapalvelujen hinnaston päivittäminen Varastokirjaston maksujen osalta

Sivltk 11.02.2026 § 16

Valmistelija

Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Erik Räsänen

Taustaa kaukolainapalveluista

Osana Rautavaaran kirjaston palveluita on mahdollista lainata kirjoja muista kirjastoista, jos kirjaa ei ole Rautavaaran kirjaston tai muiden Rutakko-kirjastoverkostoon kuuluvien kirjastojen valikoimissa. Rutakko-verkoston väliset lainat ovat asiakkaille ilmaisia. Muiden kirjastojen osalta maksuissa on huomioitu aineiston lähettävän kirjaston perimät kustannukset sekä Rautavaaran kirjastolle postittamisesta tulevat kustannukset.

Nykyisen kaukolainapalvelujen hinnaston on vahvistanut Rautavaaran hyvinvointilautakunta kokouksessaan (6.2.2024, § 8), ja se on ollut voimassa 7.2.2024 lähtien. Nykyinen kaukolainapalvelujen hinnasto on ollut toimiva sekä henkilökunnan että asiakkaiden näkökulmasta.

Kuopiossa sijaitseva Varastokirjasto on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen valtakunnallinen kirjasto, jonka tehtävä on vastaanottaa ja säilyttää kirjastoista siirrettävää aineistoa sekä antaa aineistoa käyttöön.

Nykyisessä kaukolainapalvelujen hinnastossa Varastokirjastosta kaukolainaamisen hinnaksi on asetettu 4 euroa per kirja, kuitenkin siten, että kaukolainaamisesta peritään korkeintaan postin XL-paketin hinta. Edullisen kaukolainaamisen on mahdollistanut se, ettei Varastokirjasto ole aiemmin perinyt lainkaan maksua lähettämistään lainoista Rautavaaran kirjastolta.

Rautavaaran kirjastosta kaukolainattiin Varastokirjastosta 457 kirjaa vuonna 2024 ja 197 kirjaa vuonna 2025.

Muutostarpeet

Varastokirjaston kaukolainat ovat muuttumassa maksullisiksi 1.3.2026 alkaen.

Aiemmin Varastokirjastosta annettu laki (1078/1988) sääteli Varastokirjaston toimintaa. 1.1.2026 voimaan tullut Laki Kansallisarkistosta (509/2025) kumoaa lain Varastokirjastosta ja siirtää Varastokirjaston Kansallisarkiston alle. Vuoden 2025 lopussa tehty Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus Kansallisarkiston suoritteiden maksullisuudesta (1299/2025) mahdollistaa, että Varastokirjaston kaukolainapalveluista voidaan periä maksuja. Opetus- ja kulttuuriministeriön 29.10.2025 linjauksen mukaisesti Varastokirjan kaukolainojen maksuksi on vahvistettu kahdeksan (8) euroa per kirja.

Päivitetyssä kaukolainapalvelujen hinnastossa Varastokirjastosta lainaamisesta perittäisiin jatkossa 4 euroa per kirja ja Varastokirjaston perimä maksu.

Varastokirjaston kaukolainojen hintojen nostaminen on heikennys palveluihin Rautavaaran kirjaston asiakkaiden kannalta. Varastokirjaston perimien maksujen siirtäminen Rautavaaran kirjaston hintoihin on kuitenkin

kuntatalouden ennakoitavuuden takia vastuullista. Esimerkiksi jos vuodessa tehtäisiin 450 lainaa Varastokirjastosta, tämä toisi kirjastolle 3 600 euroa ennakoimattomia kustannuksia.

Rautavaaran kunnan hallintosäännön (voim. 1.1.2026 alkaen) 25 §:n 6 kohdan mukaan kukin lautakunta määrää alaistensa organisaatioyksiköiden tuottamista palveluista ja tuotteista perittävät maksut, taksat tai muut hinnoitteluperusteet, ellei muuta ole määrätty. Kirjasto kuuluu sivistyslautakunnan alle.

Liitteet ja oheismateriaali

Ehdotus uudeksi kaukolainapalvelujen hinnastoksi
Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten arviointi

Liitteenä.

Esittelijä

Kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkö Erik Räsänen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen ehdotuksen kirjaston kaukolainapalvelujen hinnastoksi ja saattaa sen voimaan 1.3.2026 alkaen.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.